

Fas 3 ska fasas ut

Nya regeringen ser Fas 3 som en återvändsgränd och lovar jobb med riktig lön. Men borta är Fas 3 först 2018. I år är cirka 34 000 inskrivna per månad.

Bild & textcoacher: Anna Fredriksson & Maria Korpskog | [Prenumerera](#) | Artikel i SocialPolitik nr 4 2014

Fas 3 ska fasas ut till riktiga jobb med riktig lön i så kallade "extratjänster", skriver arbetsmarknadsdepartementet till SocialPolitik. Alternativt ska man få utbildning för att kunna ta de jobb som finns.

Men det kommer att ta ända till 2018 för just nu skrivs fler in i än ut ur Fas 3 varje månad. 2014 väntas medeltalet bli 34 000. Det är många människor.

På det sociala företaget Grönt hantverk i Stockholm finns några av alla dessa. Verksamheten drivs av föreningen Skyddsvärnet som arbetar på uppdrag av Arbetsförmedlingen.

Ingen vet egentligen hur länge hen ska vara här. Arbetsförmedlingen kan när som helst föreslå en praktikplats eller något annat man tycker är lämpligt. En deltagare säger lite cyniskt att man ska akta sig för att berätta för Arbetsförmedlingen att man trivs för då får man inte vara kvar.

När någon får en praktikplats infinner sig ganska snart känslan av att vara annorlunda, inte höra till. Den som går på Fas 3 kanske inte har råd att vara med och äta lunch till exempel eftersom ersättningen är mycket låg.

På Grönt hantverk är alla i samma situation, ingen är bättre eller sämre. Här har SocialAktion hållit en skrivarkurs, där deltagarna beskriver vad de gör på dagarna.

Vi sitter alla i samma båt

"Jag säger att jag går till jobbet. Det är så jag ser på det

jag gör på Skyddsvärnet. Om någon ringer säger jag: Jag är på jobbet.

Jag är relativt ny här men ändå känner jag mig redan på hemmaplan. Handarbete är min passion och hobby. Jag har alltid tyckt om att kunna skapa någonting. Jag känner mig hungrig på att lära mig nya saker som till exempel tapetsering. Det ger mig frihets känsla och harmoni. Man får följa sina intressen och samtidigt känna sig delaktig i allt som händer här. Vi lär oss av varandra. När vi var på ABF-huset och sålde av våra produkter kände jag nästan eufori när någon köpte av någonting även om det bara var en liten påse med te. Idag är det här mitt jobb. Vi sitter alla i samma båt.

Aktiv arbetssökande

Fas 3 leder till armod

Fas 3 är kränkande och leder till armod för människor som haft långa yrkesliv bakom sig och som utan egen förskyllan blivit arbetslösa och äldre. Skyddsvärnet är väl inte den sämsta anordnaren då jag trots allt kunnat utveckla min datakunskap till en oanad nivå i olika grafiska program. Jag kan leva med osäkerheten men om ni ska betala mig för att inte arbeta vill jag ha bra betalt. Apanaget räcker inte som det är nu.

Dalle

Arbetsträning

Det jag gör på Skyddsvärnet är en form av arbetsträning där jag odlar, sorterar, fixar med olika saker, vattnar. Jag har också ett externt uppdrag där jag sköter om växter. Det är kul att träffa människor i samma situation. Andra får tänka vad de vill om Fas 3 och det vi gör här, vi ska behålla en positiv självbild.

Gröna fingrar

Så går en dag, en vecka, en månad

Jag har varit här i sex månader, ibland städar jag, ibland stannar jag i datarummet för att söka jobb och fylla i olika papper för kontroll. För en månad sedan var jag på arbetsförmedlingen. Handläggaren pratade länge om att planera

och om att söka jobb. Tre dagar städar jag i Solna. Två dagar kör jag ut bröd. Ibland är det en datakurs.

Sen är det slut. En dag, En vecka. En månad. Så börjar det om.

Den glade bagaren

Ett slags terapeut

Jag pratar med kompisar här. Det är mycket viktigt. Många mår dåligt och jag ser mig som en slags terapeut. Helst skulle jag vilja utveckla det här, bli en spansktalande frisör som lyssnar på folk som mår dåligt. För i min språkgrupp finns det gott om deprimerade äldre människor.

Svensson

Som en arbetsplats

Jag använder tiden på Skyddsvärnet till att tapetsera stolar. Det motsvarar kanske inte min ambitionsnivå eller utbildning men jag har alltid trivts med att arbeta med händerna. Och att tapetsera är helt nytt för mig. Det är värdefullt att träffa olika typer av människor med väldigt olika bakgrund, nationaliteter och erfarenheter från livet. Att lyssna på andras situation och erfarenheter. Här träffar jag folk och umgås istället för att sitta ensam hemma. Det blir som en arbetsplats och arbetskompisar.

Micke

Lycka

Vi arbetar enligt hjälp till självhjälp, vi sår, stöttar och hjälper men det största jobbet gör deltagaren själv. När en deltagare går vidare till praktikplats eller arbete så blir jag glad och lycklig i hela mitt hjärta.

Vid pennan en Handledare

Om hoppet dör

När hoppet dör då dör människan. Alla måste vi ha något att se fram emot. Var och en måste rikta blicken både utåt och inåt och hitta ljuspunkterna, det där lilla som får oss att orka. Även om man är realist måste man behålla hoppet.

Gå till källan

Svar från arbetsmarknadsminister Ylva Johansson på skrivarcirkelns frågor.

Vad händer med Fas 3? Vad kommer istället?

Regeringen vill avskaffa Fas 3 och istället erbjuda extratjänster som är jobb med riktig lön alternativt erbjuda utbildning.

Fas 3 är en oerhört ineffektiv åtgärd som är en återvändsgränd för de människor som idag befinner sig inlåsta att genomföra många gånger meningslösa uppgifter. Fas 3 kommer behöva avskaffas i steg. Idag finns 35 000 personer i denna återvändsgränd. Istället införs extratjänster i delar av välfärden. Med kollektivavtalsenlig lön ska de individer som erhåller en extratjänst kunna utföra välbehövliga uppgifter och förstärka de verksamheter som de får arbete inom.

Vid sidan av extratjänster ska tidigare deltagare i Fas 3 också ges möjlighet att börja studera eller få intensifierade förmedlingsinsatser.

AF kräver att vi överöser arbetsgivare med ansökningar till jobb, som inte passar vår profil. Tänker du att vi ska fortsätta med det?

Systemet med aktivitetsrapporter ska ses över som ett led i arbetet att minska administrationen och effektivisera Arbetsförmedlingens verksamhet.

Ungdomar är en viktig grupp, vi instämmer! Men vi är alla över 50, vad ska vi göra för att få jobb och inkomst som går att leva på?

Extratjänsterna riktar sig till arbetslösa som idag befinner sig i Fas 3 oavsett ålder.

Hur ser du på att äldre arbetslösa kan fungera som mentorer och handledare för yngre, som ett sätt att skapa nya jobb?

Jag tror att mentorer och handledare bör ha förankring i den verksamhet och på den arbetsplats där de ska handleda unga.

Har du själv någon gång varit arbetslös?

Ja.

SocialAktion är ett 3-årigt Arvsfondsprojekt med syfte att ge erfarenhetsexpertens egna berättelser utrymme i media.

www.socialaktion.nu